

Screening van hypoadrenocorticisme bij de hond

Hypoadrenocorticisme wordt gedefinieerd als een deficiënte productie van glucocorticoïden door de bijnieren al dan niet gepaard gaand met een deficiëntie in de productie van mineralocorticoïden. De aandoening kan bij de hond een variabel klinisch beeld geven en leiden tot een levensbedreigende situatie. De klinische waarschijnlijkheidsdiagnose wordt ondersteund middels een ACTH-stimulatietest, waarbij een gestimuleerde cortisolconcentratie in het serum minder dan 55 nmol/L de diagnose bevestigt, terwijl een waarde boven de 138 nmol/L deze uitsluit. De auteurs onderzochten de waarde van de basale cortisolconcentratie in serum als screening op spontaan hypoadrenocorticisme bij de hond. Hiertoe werden de gegevens gebruikt van honden getest op de klinische verdenking hypoadrenocorticisme middels een ACTH-stimulatietest. Spontaan hypoadrenocorticisme werd uitgesloten op basis van een gestimuleerde cortisolconcentratie in het serum boven de 138 nmol/L. Dit resulteerde in 450 honden met een ziekte niet gerelateerd aan de bijnieren alsmede 14 honden met spontaan hypoadrenocorticisme. Helaas werd in het artikel minimale aandacht besteed aan de waargenomen klinische verschijnselen temeer daar de “klinische blik” in dit geval zeer teleurstellend was. De cortisolbepaling werd uitgevoerd met een competitieve chemiluminescentie-immunoassay, maar er werd geen afnametijdstip vermeld. Een basale cortisolconcentratie in het serum onder de 55 nmol/L ter screening van spontaan hypoadrenocorticisme had een sensitiviteit van 100% en een specificiteit van 63%. De positieve en negatieve voorspellende waarde bedroegen respectievelijk 7.8 en 100% bij een prevalentiegraad van 3.0%.

Geconcludeerd wordt dat deze screeningstest niet volstaat in geval van een basale cortisolconcentratie in het serum onder de 55 nmol/L, maar dat de ACTH-stimulatietest dan geïndiceerd blijft. Wel sluit een basale cortisolconcentratie in het serum boven de 55 nmol/L hypoadrenocorticisme als diagnose uit.

Euregio Laboratory Services Maastricht

Bovens C, Tennant K, Reeve J, Murphy KF. Basal serum cortisol concentration as a screening test for hypoadrenocorticism in dogs. *J Vet Intern Med.* 2014 Sep-Oct;28(5):1541-5